advokatnævnet

DATO: 26.11.2020 **Sagsnr.2020-964**

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager] klaget over [indklagede], [bynavn 1].

Klagens tema:

[Klager] har klaget over, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved som beskikket forsvarer at opkræve et salær hos hende.

[Klager] har endvidere klaget over [indklagede]s salær på 5.875 kr. inkl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 19. februar 2020.

Sagsfremstilling:

[Klager] rettede i juni 2019 henvendelse til [indklagede] med anmodning om advokatbistand, idet hun var blevet sigtet for forsøg på bedrageri i forbindelse med afgivelse af oplysninger om et færdselsuheld til sit forsikringsselskab.

Det er oplyst, at der mellem [indklagede] og [klager] blev afholdt et møde den 20. juni 2019, hvor også [klager]s veninde deltog.

Af aftalebrev, underskrevet af [klager] og [indklagede] den 20. juni 2019, fremgår bl.a.:

- *"Med mindre anden aftale indgås skriftligt forud for en opgaves påbegyndelse, sker der afregning efter medgået tid.*

- *Afregning sker med virkning fra 1. januar 2019 ud fra følgende timetakster inkl. moms:*

Advokat	*kr. 2.500,00*
Sekretær	*kr. 500,00*

- *Timetaksterne reguleres en gang årligt pr. 1. januar. Næste regulering finder sted den 1. januar 2020.*

[…]

Opgaven omfatter indtil videre:

Assistance i forbindelse med skade 5/10 2017/GF Forsikring A/S.

Salær afregnes efter timeforbrug iht. timetakster, anført under pkt. 3.3."

Det er oplyst, at [klager] den 25. juni 2019 indbetalte 3.000 kr. inkl. moms til [indklagede].

Retten i [bynavn 2] beskikkede den 27. juni 2019 [indklagede] som forsvarer for [klager], der var sigtet for overtrædelse af straffelovens § 279, jf. § 21. Retten anførte bl.a.:

"Hvis sagen til sin tid afgøres i retten, vil der i den forbindelse blive fastsat salær til Dem. Hvis sagen sluttes endeligt af politiet uden yderligere medvirken fra retten, bedes De fremsende anmodning om fastsættelse af salær hertil."

Ved brev af 12. oktober 2019 til [klager] meddelte [...] Politi, at det var besluttet at opgive sigtelse mod hende i sagen.

[Indklagede] anførte ved e-mail af 15. oktober 2019 til [klager], at han nu ville afregne sagen, idet han ville anmode om afregning fra staten som følge af beskikkelsen.

Ved brev af 15. oktober 2019 til Retten i [bynavn 2] anmodede [indklagede] om, at han blev tilkendt et salær på 10.000 kr. ekskl. moms. Han fremsendte kopi af sin tidsregistrering i sagen, hvoraf det fremgår, at der er medgået 5 timer og 41 minutter på sagen.

Af Retten i [bynavn 2]s salærmeddelelse af 8. november 2019 fremgår bl.a., at [indklagede] blev tillagt et salær på 6.581,25 kr. inkl. moms, der blev betalt af det offentlige.

Ved e-mail af samme dag til Retten i [bynavn 2] anmodede [indklagede] om, at han blev tilkendt yderligere salær, idet han bl.a. anførte, at tidsforbruget vedrørende afhøring af [klager] hos politiet havde medført et tidsforbrug på ca. 3 timer inkl. kørsel, hvor sagen var blevet drøftet.

Af udskrift fra Retten i [bynavn 2]s retsbog af 8. november 2019 fremgår bl.a.:

"Der blev fremlagt mail af 15. oktober 2019 fra den beskikkede forsvarer, [indklagede], med anmodning om et salær på 10.000 kr. med tillæg af moms på grundlag af forsvarerens tidsregistrering af et tidsforbrug på i alt 5:41 timer, herunder 40 min. sekretærtid.

Retten bemærkede efter omstændighederne, at salæranmodningen ikke er i overensstemmelse med landsretspræsidenternes vejledende takster.

Sigtelsen, der nu er opgivet drejede sig om overtrædelse af straffelovens § 279, jf. § 21, i forbindelse med urigtige oplysninger om et færdselsuheld.

Retten fastsatte [indklagede]s salær til 5.265 kr. med tillæg af moms, der betales af statskassen.

Salæret svarer til salær for tre timers advokatarbejde med sagen – en time i forbindelse med en afhøring den 3. juli 2019 og herudover to timers arbejde med sagen."

[Indklagede] orienterede ved brev af 11. december 2019 [klager] om det af retten tilkendte salær og anmodede om, at hans resttilgodehavende blev betalt af hende. Med brevet var vedlagt faktura, hvorved [indklagede] opkrævede et samlet salær på 5.875 kr. inkl. moms hos [klager], hvoraf hun tidligere havde indbetalt 3.000 kr. inkl. moms. Hun skulle derfor betale yderligere 2.875 kr. inkl. moms.

Samme dag, den 11. december 2019, fremsendte [indklagede] sin afregning på 6.581,25 kr. inkl. moms, svarende til det af retten tilkendte salær, til […] Politi.

Statsadvokaten oplyste i et udateret brev til [klager], at Statsadvokaten havde besluttet, at politiet skulle rejse tiltale mod hende for forsøg på bedrageri, og at sagen nu ville blive sendt til retten.

[Klager] indleverede herefter Statsadvokatens brev til [indklagede] med anmodning om bistand til sagen.

Ved brev af 17. december 2019 til Statsadvokaten anførte [indklagede] bl.a., at han gik ud fra, at der ville blive afgivet meddelelse til Retten i [bynavn 2] om, at [klager] ønskede [indklagede] beskikket som sin forsvarer.

[…] Politi fremsendte den 23. december 2019 anklageskrift til [klager], hvorved hun med påstand om fængselsstraf blev tiltalt for forsøg på bedrageri, jf. straffelovens § 279, jf. § 21.

Ved e-mail af 2. januar 2020 til [klager] anførte [indklagede] bl.a.:

"Som du kan læse dig til anmodede jeg retten om afregning af kr 10.000 svarende til mit tidsforbrug.

Der er fra Retten alene modtaget kr 6.581,25 hvorfor du er sendt opkrævning tillige.

Der er tillige indregnet udgift til kørsel.

Jeg regner med at dette svar er tilstrækkeligt.

I forbindelse med den nu anlagte straffesag får jeg betaling fra det offentlige, men du vil formentlig blive pålagt at betale mine omkostninger endeligt hvis du bliver

dømt.

Om der næste gang tillige bliver behov for afregning direkte til dig vil afhænge af hvad retten tilkender mig af omkostninger."

Ved brev af 16. januar 2020 til […] Politi anmodede [indklagede] om at blive beskikket som forsvarer for [klager].

Retten i [bynavn 2] beskikkede den 31. januar 2020 [indklagede] som forsvarer for [klager].

Af retsbogsudskrift af 26. februar 2020 fra Retten i [bynavn 2] fremgår, at retten tilbagekaldte beskikkelsen af [indklagede] og i stedet beskikkede advokat [A] som forsvarer for [klager].

Ved brev af 28. februar 2020 til Retten i [bynavn 2] anmodede [indklagede] om at få tilkendt et salær på 4.000 kr. ekskl. moms, idet der var anvendt ca. 2½ timer på sagen.

Retten i [bynavn 2] rettede den 23. marts 2020 henvendelse til [indklagede] og anførte bl.a.:

"Retten i [bynavn 2] har modtaget en henvendelse fra [klager] om rettens sagsnr. SS 6515/2019 (politiets sagsnr. […]), hvori du ved brev af 27. juni 2019 fra retten blev beskikket som forsvarer for ovennævnte.

Ovennævnte har oplyst retten, at hun efterfølgende har modtaget en regning fra dig på 3.000 kr. for sagen, som hun har betalt.

[…]

Med henblik på mine overvejelser om, hvorvidt ovennævnte oplysninger giver mig anledning til at foretage yderligere, meddeler jeg dig en frist på 10 dage fra dette brevs dato til dine eventuelle bemærkninger til ovennævnte.

Jeg henviser herunder til retsplejelovens § 334, stk. 5, om salær eller godtgørelse ud over det beløb, der er fastsat af retten, og retsplejelovens § 147 b, om muligheden for indbringelse af klager for Advokatnævnet."

[Indklagede] anførte ved brev af 24. marts 2020 til Retten i [bynavn 2] bl.a., at retten ikke havde haft forståelse for den anmodede afregning af sagen, og at [klager] havde tiltrådt aftalebrev inden beskikkelsen. Det var hans opfattelse, at retten burde genoverveje den tidligere fastsættelse af omkostninger i forbindelse med beskikkelsen, idet det tilkendte salær ikke stod i mål med det anvendte tidsforbrug.

Retten i [bynavn 2] anførte ved brev af 6. april 2020 til [indklagede] bl.a., at retten ikke ville foretage sig yderligere, idet sagen allerede var indbragt for Advokatnævnet, hvor sagen var under behandling.

Ved brev af 8. april 2020 til [klager] anførte [indklagede] bl.a., at han havde mulighed for at få ændret den tidligere omkostningsafgørelse fra Retten i [bynavn 2], og at han var indstillet på at fremsende kreditnota 2.875 kr. til [klager], såfremt hun tilbagekaldte klagen til Advokatnævnet.

[Indklagede] fremsendte den 23. april 2020 kreditnota på 2.875 kr. inkl. moms til [klager], idet han anmodede om at få oplyst kontonummer.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

[Klager] har påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at opkræve et salær direkte hos hende. [Klager] har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at [indklagede] var beskikket forsvarer, og at Retten i [bynavn 2] havde tillagt ham et salær på 6.581,25 kr., der blev betalt af det offentlige, og at hun ikke selv bør betale yderligere salær.

Salærklagen

[Klager] har påstået, at [indklagede]s salær skal bortfalde og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at hun ikke selv bør betale noget salær, jf. ovenfor. Hun burde derfor have fået en kreditnota på 5.875 kr. inkl. moms, idet hun tidligere havde betalt 3.000 kr. inkl. moms, hvorfor hun ikke har svaret på [indklagede]s henvendelse om tilbagebetaling.

[Klager] har endvidere anført, at hun ikke fik lejlighed til at gennemlæse aftalebrevet, som hun blev bedt om at underskrive, idet hun alene så den sidste side. Hun underskrev ikke noget aftalebrev i forbindelse med, at sagen blev genoptaget. [Klager] har endvidere anført, at [indklagede] ved opkrævning af salær hos hende tillagde yderligere 38 minutters advokattid og 15 minutters sekretærtid, hvilket ikke kan være rigtigt. Det er endelig anført, at [indklagede] ikke har lavet noget arbejde i genoptagelsessagen, idet [klager] selv modtog anklageskriftet og tog kontakt til retten.

Indklagede:

Adfærdsklagen

[Indklagede] har påstået frifindelse og har til støtte herfor særligt gjort gældende, at der efter hans opfattelse kan ske afregning overfor [klager] i henhold til det anvendte tidsforbrug, selvom han havde modtaget salær fra det offentlige som følge af beskikkelsen, idet dette var aftalt med [klager].

Salærklagen

[Indklagede] har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor bl.a. gjort

gældende, at der i aftalebrev, underskrevet den 20. juni 2019, er givet prisoplysning, idet der er angivet sædvanlig timetakst. [Klager] gennemlæste aftalebrevet i forbindelse med mødet på kontoret, og efter underskrivelse fik hun udleveret en kopi heraf. Der blev ikke genfremsendt nyt aftalebrev i forbindelse med sagens genoptagelse.

[Indklagede] har endvidere anført, at han har anvendt tid på møde med [klager] i juni måned, inden han blev beskikket første gang, og at det indbetalte beløb på 3.000 kr. omfatter tiden inden beskikkelsen. På det tidspunkt, hvor han anmodede om afregning overfor retten, havde der været et tidsforbrug på 5 timer og 41 minutter på sagen, hvorfor der med fradrag af sekretærtid blev anmodet om afregning for 5 timer. Det bemærkes, at der ikke er anmodet om afregning af udgift til transport (kørselsgodtgørelse eller brændstofudgift).

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Det følger af retsplejelovens § 741, stk. 1, jf. retsplejelovens § 334, stk. 5, at der tilkommer en beskikket forsvarer vederlag af statskassen, og at den beskikkede advokat ikke må modtage salær eller godtgørelse ud over de beløb, der er fastsat af retten.

Der kan mellem den beskikkede forsvarer og klienten alene indgås aftale om, at salæret skal betales af klienten, hvis advokaten frafalder krav på vederlag af statskassen, hvilket ikke er tilfældes i nærværende sag.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ved at opkræve salær hos [klager] groft har handlet i strid med god advokatskik. Nævnet har herved særligt lagt vægt på, at [indklagede] den 27. juni 2019 blev beskikket som forsvarer for [klager], og at han ved Retten i [bynavn 2]s salærmeddelelse af 8. november 2019 blev tillagt et salær på 6.581,25 kr., i overensstemmelse med landsretspræsidenternes vejledende takster. Det var derfor i strid med retsplejelovens § 334, stk. 5, da [indklagede] opkrævede yderligere salær hos [klager].

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] groft har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk.

Advokatnævnet pålægger som følge af det anførte og henset til, at [indklagede] den 14. maj 2018 blev pålagt en bøde på 20.000 kr. for tilsidesættelse af god advokatskik, [indklagede] en bøde på 60.000 kr. i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Salærklagen

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Når klienten er forbruger, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bistand af egen drift og på klar og entydig måde skriftligt og direkte give opdrags- og prisoplysning.

I straffesager, hvor advokaten er beskikket forsvarer, skal advokaten i prisoplysningen redegøre for, at beskikkelsen indebærer, at advokatens salær fastsættes af domstolene, og at salæret udredes af statskassen. Klienten skal for så vidt angår kriterierne for salærfastsættelsen enten orienteres om den timepris inkl. moms, som domstolene anvender, eller landsretspræsidenternes vejledende salærsatser i straffesager. Endvidere skal klienten orienteres om, at det må påregnes, at statskassen, medmindre klienten frifindes, vil kræve sagens omkostninger, herunder advokatens salær, refunderet.

Henset til, at [indklagede] som beskikket forsvarer ikke var berettiget til at modtage salær eller godtgørelse ud over de beløb, der er fastsat af retten, finder Advokatnævnet, at det hos [klager] opkrævede salær på 5.875 kr. inkl. moms skal bortfalde i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1.

Advokatnævnet pålægger [indklagede] at betale det for meget modtagne salær tilbage til [klager] inden 4 uger. Ud over salæret skal [indklagede] betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8 % (dog 7 %, hvis advokaten har modtaget salæret før 1. marts 2013). Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor [indklagede] modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor [indklagede] betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 60.000 kr.

[Indklagede]s salær på 5.875 kr. inkl. moms bortfalder.

På nævnets vegne

Mikael Sjöberg